

Hiszek egy Istenben, mások egy haróban.
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban.
Hiszek Magyarország felhámadásában. Amen.

Ara 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FEL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(PÉRIANON 20.) 1940 APRILIS 3. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 74. SZÁM

A Kormányzó felhívása a magyar társadalomhoz az árvíz által sújtott lakosság megsegítése érdekében

Magyarország kormányzója kedden délután repülőgépről Bonczos Miklós államtitkár társaságában megtekintette az árvíz sújtotta vidékeket

A folyómenti vidékek is túl vannak már az árvízveszélyen, de mindenütt igen nagy a kár

Budapest, április 2. Horthy Miklós kormányzó szerdán megtekintette az árvíz sújtotta területeket. Kora délután indult repülőgépen és a Zagyva-völgy, Felső-Tisza-völgy, Hernád-, Laborc-, Latorca-, Ondava-, Ung- és Szamos-völgy felett elrepülve a tiszántúli belvizek irányában tért vissza este felé a fővárosba.

Öfőméltóságát erre az újtára elkísérte Bonczos Miklós államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, Povázsay Pál osztálytanácsos, vizügyi szakértő és a szolgálattelévő szárnysegéd.

A Kormányzó felhívása a nemzethez

Budapest, április 2. (MTI) Horthy Miklós, Magyarország kormányzója kedden este a következő legfelsőbb kéziratot intézte Teleki Pál gróf miniszterelnökhöz:

— Kedves gróf Teleki! Most érkeztem vissza az árvíz sújtotta ország-részek felett tett utamról. Bár csak madáriávlathól láttam a rombolást, mégis megdöbbentett annak pusztító ereje. Láttam az összeomlott házakat, éppen azok hajlékának megsemmisülését, akik a legnehezebben hordták össze egy vályogtöglát a másik fölé, hogy létrejöjjön kis otthonuk.

— A magyar lelkek áldozatkésztségét bizony nagyon sokszor vettük már igénybe. Két évtized óta hol itt, hol ott kellett segíteni, de megtettük, s hála Istennek megvagyunk, boldogulunk, fejlődünk s erősödünk.

— Magyar Testvéreimhez fordúlok. Senkitől sem kérek nagy áldozatot, vegyünk példát hadseregünkről, rangban a legmagasabb is csak pengőket, a legkisebbek pedig csak fillérekét áldoztak s mégis az árvíz sújtotta hadirokkantak házáinak egész sora fogja hirdetni a bajtársak tettekre kész együttérzését.

— Adjon mindenki annyit, amennyit meg sem érez, adjon, hogy részt vegyen a nemzet jótékony lelkének együttes megmozdulásában. Érezze mindenki a bajba jutott megértő magyar szívek testvéri támogatását.

— A gyűjtést végezze a kormánybiztos, aki egész tevékenységét az árvíz sújtotta területek s lakóinak gondozásának szenteli.

— Bizom az egész magyar társadalom áldozatkészségében! Kelt Budapest, 1940. évi április 2.-án. Horthy sk.

A Kormányzó gépe Debrecen felett is elrepült

Budapest, április 2. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója ma délután repülőgépre indult s megtekintette az árvíz sújtotta vidékeket. A hatalmas 3 motoros HA-JUE jelzésű Szentkirályi Dezsőről elnevezett utasszállító gép 13 óra 10 perckor indult el a budaörsi repülőtérrel. A Kormányzó kíséretében volt szárnysegéde, Toszt Gyula repülőszázados, vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, vitéz Csenkey Géza repülőezredes, vitéz Héjjas Iván miniszteri o. főnök, vitéz Grossschmíth István, a Magyar Légiforgalmi Rt. parancselnöke, Ince László vezérkari őrnagy és Povázsay Pál miniszteri o. tanácsos, valamint Csukás Kálmán vezérkari százados. A gépet Ujváry László repülőkapitány és vitéz Takách Nándor m. kir. légiforgalmi felügyelők vezették.

A hatalmas gép Budapest—Hatvan út irányában indult el és berepült a Zagyva völgyét Jászberény érintésével. A Kormányzó Úr megtekintette Szolnokot, Zagyvarékást és Ujszászt. Szolnoktól Polgárig repült a gép, ezután a Sajó torkolatát tekintette meg a Kormányzó és Innen a Tisza vonalát követve Tokaj fölé repült. A rendkívüli jó látási viszonyok mellett a megtett úton szomorú látványt nyújtott a Tisza és a Bodrog köze. Sárospatakig ezen a szakaszon a Tisza és a Bodrog egyetlen víztükröt alkotott. Sárospatak előtt válik el egymástól a két folyó. A Bodrog Sátoraljaújhelyig rendkívül széles, s a Bodrog kisebbfajta tengeréhez viszonyítva a Tisza szelíd patakknak tűnt fel. Sátoraljaújhelytől az Ondava felett Csap felé fordult a gép, balra a Latorca mentén. Csapig minden víz, amelyből itt-ott házesportok tetőt emelkednek ki.

A Csaptól Beregszászig tartó úton a Szerednye mocsár helyén elterülő tó bontakozott ki a repülőgép alatt. Beregszásztól Nagyszőlős felé repült

a gép. Nagyszőlőstől a Tisza már visszatért medrébe. Nemesak itt, hanem egyébként is meg lehet állapítani, hogy az árvíz már apadóban van, bár még mindig nagy területek víz alatt állanak. Nagyszőlőstől a határ mellett Mátészalka irányában folytatódott a felderítő repülés. Fehérgyarmattól északkeletre már majdnem egymásba szalad a Szamos és a Tisza által elöntött nagy terület. Itt is inkább a Szamos jelent veszélyt mint a Tisza. Mátészalka után Debrecen következett. Debrecenből ezután Karcagon keresztül légvonalban Budapest felé indult a gép. A Kormányzó kíséretének a repülés befejezése előtt a következőket mondotta: — Egy óceánt láttam viszont, de állstennek a helyzet már mindenütt javul.

Budaörs előtt a Kormányzó megtekintette még a készülő ferihegyi repülőteret is. Visszaérkezése után a Kormányzó a budaörsi repülőtéren meghallgatta Povázsay Pál miniszteri o. tanácsos jelentését, aki rámutatott azokra az okokra, amelyek az árvíz eloldódását, ismertette azokat a munkálatokat, amelyeket az árvíz- és belvízveszedelem leküzdésére fogantottak és vázolta azokat a feladatokat, amelyeket a jövőbeni veszedelem elkerülése végett még el kell végezni. Horthy Miklós kormányzó ezután szárnysegéde kíséretében eltávozott a budaörsi repülőtérrel. (MTI)

Az árvízvédelmi kormánybiztos nyilatkozata

Budapest, április 2. (MTI) Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár az árvízvédelem országos kormánybiztosa az április 2-i helyzetről a következő tájékoztatást adta:

A Tisza Záhony felett apad, Tokaj alatt még lassan árad. A víz állása Záhonyon alul igen magas. A Tisza mellékfolyói rendre mind visszahúzódnak medrükhöz. A Szamos vízálása Csengerenél 24 óra alatt 170 cm-el süllyedt. Csapán a Latorca vize tart még Csapnál, mert szintje esés nélküli völgyben csak nehezen húzódik vissza. Apadást jelentenek a Körös vízrendszeréről. A Duna Paks felett mindenütt apad, Bajánál ma, Mohácsnál holnap tetőzik. Komáromon alul a vízállás még magas.

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter foglalkozva az árvíz és

belvíz veszedelem miatt eltolódott tavaszi munkálatok által okozott mezőgazdasági panaszok orvoslásával elrendelte, hogy az árvíz sújtotta vidékekről származó legénység részére indokolt esetben teljes illetménytel 8—10 napi szabadság engedélyeztessék — mezőgazdasági munka, vagy ház-helyreállítási célokra. A szabadságot a zászlóalj, vagy osztályparancsnok engedélyezi a tényleges szolgálatot teljesítő katonák szóbeli kérelmére. Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszternek ezt a mezőgazdaság szempontjából annyira fontos intézkedését Varga József miniszter intézkedése követte, aki a szabadságra utazó katonák részére 50 százalékos vasúti kedvezményt biztosított.

A helyreállítási munkálatok tovább folytatódnak.

Ujabb áldozatokat követelt az árvíz

Szolnok, április 2. Szolnok környékén az árvíz több emberáldozatot követelt. Mezőtúron Dornin Zsigmond 40 éves földmives fulladt bele az úgynevezett Bogár-érbe, míg Jászapátiban Dezső Ferenc 80 éves és Nagy Zoltán 60 éves gazdálkodók estek az árvíz áldozatául. (MTI)

Miskole, április 2. Késő esti órákban a borsodi árvíz sújtotta területről érkezett jelentések szerint a Tisza kedden 8—10 cm-t áradt. A gátvédelmi munkálatok az egész nap folyamán erős tempóban haladtak előre. Egyes helyeken a víz

szintje már csak 5—6 cm-re volt a gát peremétől. (MTI)

Kassa, április 2. A Hernád völgyében is megszűnt az áradás, de a belvizek még láthatók.

Miskolcra jelentik, hogy Hejőkürt lakossága nehéz órákat élt át. A falu 118 házából csak a templom és néhány magasabban fekvő ház áll szárazon. Tiszabábolna körül 5 kilométer hosszú töltést magasít a kirendelt közérő. Tiszszederkényben egy régi átvezető betömését kiszakította a víz és az ár a falura zúdult. Az átvezető sikerült újra betömni.

Chamberlain az alsóházban bejelentette, hogy a szövetségesek minden erővel a végsőkig folytatják a gazdasági háborút

Az angol miniszterelnök cáfolja, hogy meg akarnák zavarni a Balkán békéjét — Londonban megbeszélésre hívták az ankarai, athéni, belgrádi, bukaresti szófiát és budapesti angol követeket

A nyugati frontról mindkét részről élénk légitevékenységet jelentenek

London, április 2. (Reuter) Az angol alsóház kedden ült össze először a húsvéti ünnepek után és az ülésen igen sokan jelentek meg. A felszólaló Chamberlain miniszterelnök megemlékezett az elhunyt Gilmour kereskedelmi tengerészeti miniszterrel, valamint Savage újzealandi miniszterelnökről. A háborús helyzetet ismertette Chamberlain, ezeket mondotta:

— A ház bizonyára szeretne valamit hallani a legfelsőbb haditanács március 28-i londoni üléséről. A legfelsőbb haditanács megvitatta a legutóbbi ülés óta bekövetkezett hadászati helyzetváltozást és több fontos határozatot fogadtunk el a szövetségesek magatartását illetően. Most nem ismertethetem ezeket az elhatározásokat, de azt hiszem, a ház könnyen kitalálhatja miről folytak a tanácskozások, amelyek a teljes egyetértés és összhang légkörében zajlottak le. Az, amit nyilvánosságra lehet hozni, a két kormány ünnepélyes nyilatkozata volt. A közös nyilatkozat által a francia és angol kormány mostmár kiterjesztette ügyütmüködését a két nemzet biztonságát és érdekeit érintő valamennyi kérdésre. Ezután felolvasta Chamberlain a március 28-i francia-angol közös nyilatkozatot.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy a legfelsőbb haditanács ülésén szóba került az a tény, hogy Németország a saját felfogását akarja rákényszeríteni a semlegesekre és súlyos következményekkel fenyegeti őket, ha nem tesznek eleget a német kívánásoknak. A szövetségesek magatartását, a semlegesek jogainak szigorú tiszteletben tartása irányítja, míg Németország a semleges javakat pusztítja el a célok érdekében.

— Németország megfenyegeti a semlegeseket, hogy visszatartsa őket attól, hogy segítségük megtagadják szomszédait, vagy megvédelmezzék saját érdekeiket. Ha azt akarjuk, hogy a háborút legkisebb pusztulással és saját szellemi és anyagi civilizációnk legkisebb árval tudjuk bevégezni, akkor meg kell fosztanunk Németországot azoktól az eszközöktől, amelyekkel támadó politikáját folytatni tudja.

A szövetségesek ezért el vannak határozva, hogy minden erejükkel a végsőkig folytatják a gazdasági háborút. Angliának a Németországgal szomszédos semleges államokkal folytatott kereskedelmével kapcsolatban Chamberlain rámutatott arra, hogy Anglia csak akkor szállíthat nekik, ha biztosítani tudják,

hogy a jövőben korlátozzák kereskedelmi forgalmukat Németországgal. A szövetségesek el vannak határozva, hogy fokozottan alkalmazák tengeri haderejüket. Anglia hadihajói részéről már is történtek bizonyos lépések.

— Délkelet-Európával foglalkozva, az angol miniszterelnök ezeket mondotta:

— Az ellenséges propaganda azt állítja, hogy meg akarjuk zavarni a Balkán békéjét. Ez természetesen nem igaz és meg vagyunk győződve hogy a Törökországgal kötött szerződésünk épen ellenkezően igen hatékonyan hozzájárultak Délkelet-Európa békéjének és biztonságának fenntartásához. Hogy a felmerült sok sürgős politikai és gazdasági kérdést megvitassuk, elhatároztuk, hogy megbeszélésekre Londonba hívjuk az ankarai nagykövetet, valamint az athéni, belgrádi, bukaresti, szófiát és budapesti követeket is. Ugyanekkor Londonban lesz a római nagykövet is.

Chamberlain végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a legfelsőbb haditanács döntései kedvező eredményeket hoznak a szövetségesek számára, és annak időnkénti összejövetelei nemcsak a háború ügyét mozdítják elő, hanem igen hasznosak lesznek a háború utáni béke és újrendezés szempontjából is. (MTL)

London, április 2. (Stefani.) Londoni diplomáciai körökben megállapítják, hogy Chamberlain mai beszédében egyáltalán nem tett említést Csehszlovákiáról mint szövetségesről. Ez azt mutatja, hogy a Benes-bizottságot Anglia nem tekintí szövetséges kormányának és a csehszlovák légiót nem tekintí szövetséges hadseregnek, ellentétben a Franciaországban alakult lengyel hadsereggel.

Élénk légi csaták

Berlin, április 2. A véderő főparancsnokság jelent:

A nyugati arcvonalon nem történt különösebb esemény.

A légi felderítés az Északi-tenger és Kelet-Franciaország felett fokozottabb mértékben folytatódott. Több ízben légi harcra került sor egyes német felderítő repülőgépek és ellenséges vadászgépek között. Egy Dornier-felderítőgép előtt egy francia Curtiss mintájú vadászrepülőgépet, egy másik felderítőgép pedig előtt egy Morane-repülőgépet. Egy Messerschmitt 109 típusú repülőgépből álló légi rajt előtt egy angol felderítőgép, amely be akart hatolni a Német Öbölbe. Egy német felderítő repülőgép nem tért vissza újtjáról. (MTL)

London, április 2. (Reuter) A Franciaországban állomásozó angol légi haderő parancsnoksága közli:

Hétfőn délután Metz közelében három angol repülőgép megtámadott és szétszórta egy 9 Messerschmitt 110 típusból álló német rajt valamennyi angol gép sértetlenül tért vissza. A Reuter-iroda harctéri tudósítója ezzel kapcsolatban azt jelenti, hogy a három Burican gép minden valószínűség szerint előtt egy német gépet. Az egyik német gépből ugyanis lángok törtek elő, s így zuhant a földre. (MTL)

Kopenhága, április 2. (Német Távirati Iroda.) A külügyminisztérium jelentése szerint kedden Londonban aláírták a háború tartamára szóló dán-angol kereskedelmi egyezményt amely azonnal életbe lép. (MTL)

Páris, április 2. (Havas.) Hivatalosan jelentik április 2-án délelőtt:

Az éjszaka egészbenvéve nyugodtan telt el. Felső-Elszászban a Rajna mindkét partján a beton-erődítményekből kölcsönös tevékenységet fejtek ki. (MTL)

Belgrád, április 2. (Stefani.) Meg nem erősített hírek szerint angol egységek az adrián feltartóztattak három jugoszláv gőzöst, amelyeknek rakományát Németországnak szánt bauxit volt.

Angol jelentés a hajóvesztésekről

London, április 2. (Reuter) Az angol tengernagyi hivatal heti közlönyében az ellenséges akciók folytán elszenvedett hajóvesztésekről ezeket mondja:

Hétfőn éjjelkor végződött hét alatt Anglia egy tartályhajót vesztett, míg a semlegesek vesztéseit három hajó. Az e heti egész veszteség mindössze egyharmad része a háború 37 hete alatt elszenvedett heti átlagos veszteségeknek és egytized része az 1917 elsől hét hónapja alatt elszenvedett heti átlagos veszteségnek. A németek egész vesztesége 203.964 tonna. Ez a veszteség úgy adódik, hogy a német hajókat elsüllyesztették, elfogták, vagy a hajót saját legénysége süllyesztette el. (MTL)

Páris, április 2. (Havas.) Hivatalosan jelentik április 2-én este: Élénk tűzérési tűz a Vogézekről nyugatra. Vadászgépek támadást intéztek német repülő ellen. Két repülőgépet biztosan lelőttünk, ezek közül az egyik francia területen zuhant le. Egyik repülőnk nem tért vissza. (MTL)

Luxemburg, április 2. (Belga Távirati Iroda) Egy francia bombavető repülőgép valószínűleg géphiba miatt Ettelbrück közelében kényszerleszállást hajtott végre, földrejutva a gép kigyuladt és elhamvadt. A bentlők közül egy megsebesült és kórházba szállították, a többi négyet internálták.

Berlin, április 2. (Német Távirati Iroda) Az El Cervo angol tartályhajó legénysége azt jelentette, hogy Trinidad sziget közelében elsüllyesztett egy német tengeralattjárót. A tartályhajó 16 lövést adott le a tengeralattjáróra, amely elsüllyedt. Ezzel kapcsolatban német részről megállapítják, hogy az említett területen német tengeralattjáró egyáltalán nem is tartózkodott. (MTL)

Stockholm, április 2. (Német Távirati Iroda) A svéd tengerészeti hivatal közli, a svéd tengerészetnek a háború kitörése óta elszenvedett veszteségét. A kimutatás szerint 45 hajó süllyedt el 85.942 tonnátartalommal s 308 svéd tengerész vesztette életét. (MTL)

Berlin, április 2. A Német T. I. harctéri jelentése közli: A Senki földjén lefolyt, részben elég élénk felderítő- és rohamosztag tevékenység során egy ellenséges felderítőosztag a Moseltől keletre német aknamezőre került és veszteségeket szenvedett.

A Ludwigs-winkeltől délre fekvő határvidéken a reggeli órákban visszautasítottak két ellenséges rohamcsapatot és veszteségeket okoztak nekik. Német oldalon nem volt veszteség.

Nyugaton sok légi harcra került sor ellenséges vadászgépek és német felderítő repülőgépek között, amelyek éjjel-nappal felderítést végeztek Kelet- és Észak-Franciaország felett. Négy helyen a német felderítő repülőgépek sikert is értek el.

Sylt szigetétől nyugatra angol repülőgépek 25 bombával támadást intéztek német őrhajók ellen. Valamennyi bomba eltévesztette célját. A Német Öböl külső részét biztosító német vadászgépek harcra bozítottak az angol felderítő repülőgépekkel.

Az olasz és jugoszláv sajtó a magyar politikai eseményekről

Róma, április 2. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapokban még kedden is tovább tartott Teleki Pál gróf miniszterelnök nyilatkozatának visszhangja.

A Ciano gróf külügyminiszterhez közellő Telegrapho keddi számában szóról-szóra ismerteti Teleki Pál gróf nyilatkozatát. Az alcímekben pedig kiemeli a magyar miniszterelnök fontosabb kijelentését.

A Gazetta del Popolo hasonlóképp vastagbetűs címek alatt ismerteti a magyar miniszterelnök kijelentését, az alcímekben pedig ezeket írja:

A magyar miniszterelnök jelentőségletes kijelentése az olasz-magyar barátság erkölcsi értékéről és bensőségéről a két ország politikája szem előtt tartja egész Európa érdekeit is. Teleki Pál gróf megkülönböztetést tesz a jelenlegi és végleges béke között.

Belgrád, április 2. (MTI) A mai lapok részletesen ismertetik Teleki Pál gróf miniszterelnök hazatérésekor adott nyilatkozatát, a Kormányzónál történt kihallgatását és hírt adnak arról, hogy az országgyűlés két házának külügyi bizottságai esütőülőkön ülést tartanak.

Belgrád, április 2. (MTI) A Pravda közli Jaross Andor tárcanélküli miniszter lemondását, valamint Jaross Andornak és Teleki Mihály földművelésügyi miniszternek titkos tanácsossá történt kinevezését.

Róma, április 2. (MTI) A Regina Fascista budapesti tudósítója Klemel Csáky István gróf külügyminiszter beszédét, amelyet a közigazgatási tanfolyam megnyitáskor mondott, — Klemel, hogy a magyar külügyminiszter nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Magyarország baráti kapcsolatokat tart fenn Németországgal, Olaszországgal és hogy Magyarország a béke fenntartását óhajtja Délkelet-Európában.

Magyar képviselő felszólalása a bukaresti kamarában

Bukarest, április 2. A céltörvény kamarai vitájában a magyar képviselők közül Bartha Ignác részletesen kifejtette a magyar kisebbség álláspontját, hogy az erdélyi magyar iparegyesületek nem kizáróan szakmai szervezetek, hanem társadalmi egyesületek is s az erdélyi magyar sportegyesületekbe nemcsak szakmai alapon lehet beiratkozni, hanem általános vonatkozásban is. Ezeknek az egyesületeknek megszűnése tehát súlyos kárt jelentene a magyar kisebbségre. Kérte a kamarát, hogy ezt a törvényjavaslathoz vegye tekintetbe. (MTI)

Sürgősen be kell jelenteni a kendermag készleteket

Budapest, április 2. (MTI) A Budapesti Közlöny vasárnapi számában rendelt jelent meg a kendermagkészletek bejelentéséről és a bejelentett készleteknek a termelőgazdák saját az évi vetőmag-szükségletének kivételével, zár alá vételéről.

A rendelet szerint mindenki, akinek birtokában egy mázsánál nagyobb mennyiségű kendermag van, köteles ezt a mennyiséget április 8-ig a m. kir. növénytermelési hivatalnak, Budapest, IV., Vámházkörút 2. alatt személyesen, vagy ajánlott levélben bejelenteni.

A termelőgazdák ezúttal bejelenteni tartoznak, hogy ebből a mennyiségből mennyi a saját, az évi vetőmag-szükségletük.

A rendelkezés főbb célja a belföldi készletek pontos megállapítása, illetve szükség esetén az arányos elosztásnak a termelés érdekében való biztosítása. A földművelésügyi kormány gondoskodott egyúttal arról, hogy a zár alá vett készletek adott esetben soronkívül feloldást nyerjenek. Az érdekeltek a zár alá feloldásra irányuló kérelmüket közvetlenül a m. kir. növénytermelési hivatalhoz terjesszék elő.

VIGSZINHÁZ

Budapesttel egyidőben

Shirley Temple

legújabb világfilmje: a

Indiáneskü

Érdekfeszítő kalandok!

Izgalmas indiánharcok!

Remek kísérőműsor!

Bemutató ma!

Teleki Pál csütörtökön tájékoztatja a két Ház külügyi bizottságát

Budapest, április 2. Jaross Andor felvidéki tárca nélküli miniszter a felvidéki minisztérium megszüntetésével kapcsolatban hétfőn délután benyújtotta lemondását. A lemondást a kormányzó elfogadta és a felvidéki minisztérium vezetése körül szerzett érdemeiért Jaross Andornak a magyar királyi titkos tanácsosi címet adományozta.

A hivatalos lap keddi számában jelent meg az a legfelsőbb kézirat is, amely gróf Teleki Mihály földmívelésügyi minisztert is titkos tanácsossá nevezi ki.

Kedden véget ért a képviselőház husvétii szünet. A késő déli órákban került nyilvánosságra az interpellációk jegyzéke. A képviselők összesen 24 interpellációt jegyeztek be a szerdai ülésre. Rajniss Ferenc egyes sajtópolitikai intézkedésekről, továbbá „egy szállodaigazgató és egy király érthetetlen eltűnéséről” interpellál. Bajcsy-Zsilinszky Endre iskolapolitikai kérdéseket és

a tűzharcosok ügyét teszi szóvá. Paczoly György a szőlő- és gyümölcsstermelőgazdákat ért elemi csapásokról, Mester Miklós az árvízkárosultak megsegítéséről, Vajna Gábor a magyar hősi kultusz ápolásáról interpellál.

Csütörtökre összehívták a két Ház külügyi bizottságát. Délelőtt 11 órakor a felsőház, délután 5 órakor a képviselőház külügyi bizottsága tart ülést. Ezen a két ülésen számol be gróf Teleki Pál miniszterelnök olaszországi útazásáról. Értesülésünk szerint mindkét alkalommal felszólal gróf Csáky István külügyminiszter is, általános külpolitikai tájékoztatást ad.

Filléresgyors Budapestre

április 7-én a Mezőgazdasági Vársarra. Menettérti jegy belépőjegygyel együtt: P 6.30
MENETJEGYIRODA.

Több százezer holddal emelkedik a kukoricatermő terület

Mezőgazdasági kérdésekről tárgyalt kedden a képviselőház

Budapest, április 2. A képviselőház husvétii szünet utáni első ülését kedden délelőtt *Tasnádi Nagy* Andor elnök tíz óra után néhány perccel nyitotta meg. Az ülésen a kormány részéről *Teleki Mihály* gróf földmívelésügyi miniszter volt jelen. A különböző elnöki bejelentések során az elnök bemutatta *Holota János* képviselő levelét, amelyben képviselői megbízatásáról lemond. A Ház az elnöki bejelentést tudomásul vette. Jelentette még az elnök, hogy *Mező Zoltán* nyilas-keresztes képviselő indítványt nyújtott be a Háznak, hogy a feszülteket a képviselőház üléstermében megfelelő helyen fűgesszék ki. Az indítvány felett egyik későbbi ülésen döntenek.

A Ház ezután áttért a napirend tárgyalására.

Máriássy Mihály előadó tett jelentést a földbirtokpolitikai törvényjavaslat ügyében kiküldött egyeztető bizottság tárgyalásáról. Javasolta a Háznak, fogadja el az egyeztető bizottság szövegét. Ennek a reményének adott kifejezést, hogy a magyar nemzet minden egyes tagjának józan önmérséklete a földbirtokpolitikai törvény végrehajtása során biztosítani fogja a nyugodt termelő munkát, amely az ország gyarapodását jelenti.

A Ház ezután áttért a törvényhatósági állattenyésztési alapokról szóló törvényjavaslat vitájának folytatására.

Meqay Károly volt az ülés első szónoka. Örömmel állapította meg, hogy ebben a parlamenti ciklusban egymásután kerülnek a Ház elé azok a nagyszabású törvényjavaslatok, amelyeket eddig a mezőgazdaság nélkülözött és amelyek mind alkalmasak arra, hogy a mezőgazdaságot erősítsék, fejlesszék és a mezőgazdasággal foglalkozók életszínvonalát emeljék.

A most tárgyalás alatt levő törvényjavaslatl is évtizedes hibák és mulasztások pótolatnak. Az állattenyésztés közgazdasági életünknek legfontosabb ága s annak minőségi és mennyiségi fejlesztése

elsőrendű mezőgazdasági, szociális, külkereskedelmi és nem utolsó sorban honvédelmi érdek.

Végzetes hibának tartja, hogy az állati termékek feldolgozó és forgalomba hozói haszonnal dolgozzanak akkor, amikor a kockázatot viselő tenyésztő ráfizet. Ma, amikor a kormányzat megfelelő árvédelmi intézkedéseket hoz,

nem látja akadályát annak, hogy a fogyasztói ár emelése nélkül a kereskedői és gyáripari haszon csökkentésével a termelői árakat ezen a vonalon is emeljék.

Az állattartók csökkenése, illetve az állattenyésztésre való ráfizetés maga után vonja az állatállomány csökkenését, ami pedig katonai szempontból igen káros. Mezőgazdasági termelésünk két ügy kell átszervezni, hogy a vezető szerep az állattenyésztésé legyen.

Gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter szólalt fel ezután, aki azzal kezdte beszédét, hogy a javaslat további vitájában nem vehet részt, mert a héten külföldi miniszterek érkeznek Budapestre, akikkel fontos tárgyalásokat folytat.

Az állattenyésztés fontosságára mutatott rá s hangsúlyozta, hogy ez a foglalkozási ág a falusi nép, a magyarság milliói megélhetésének egyik legfontosabb oszlopa. Az államháztartás szempontjából is fejleszteni kell az állattenyésztést. Külkereskedelmi mérlegünk azt mutatja, hogy évről évre fokozottabb jelentősége van az állatexportnak. Az elmúlt húsz év alatt a magyar gazdák oadaó munkája és hozzáértése csodákat művelt az állattenyésztés terén. A gyapjútermelés fejlesztésére is szükség van, nemcsak gazdasági, hanem honvédelmi szempontból is.

A miniszter ezután válaszolt az egyes képviselők felszólalására. Körülbelül egymillió pengőt fordítanak a tárházhálózat kiépítésére. Az árvíz és a helviz sok kárt okozott az országban, ma még nem tudják számszerűleg megállapítani a kár összegét. Az árvíznek az a követ-

kezménye lesz, hogy párszáz ezer holddal emelkedik a kukoricatermő terület. A takarmányinség enyhítésére megfelelő intézkedések történtek. Romániából körülbelül ötszáz ezer métermázsa tengerit hozunk be. Az állatállomány 80 százaléka a kiscsárdák kezén van. A minisztérium folytatja a kedvezményes apa-állat-akciót.

Közölte, hogy a jugoszláv földmívelésügyi miniszter a mostani

tenyészállatvásáron egymillió dinárért kíván tenyészállatokat vásárolni. Ezzel a sikerrel a magyar állattenyésztés hírnevét emelik.

Gróf Teleki Mihály nagy tapssal fogadott beszéde után ifj. Tatár Imre beszélt.

Pápay István, Sigray István, Csizmadia András és Kövér János elfogadta a javaslatot.

A Ház szerdán folytatja a javaslat vitáját.

Az olasz gyarmatügyi miniszter megérkezett Budapestre

Budapest, április 2. (Magyar Országos Tudósító) A magyar földmívelésügyi kormány és a mezőgazdasági kiállítást megrendező OMGE elnökségének meghívására az olasz gyarmatügyi miniszter ma reggel Budapestre érkezett. Délelőtt felkereste *Teleki Mihály* gróf földmívelésügyi minisztert, majd kis-

retével kiment a mezőgazdasági kiállításra, amelyet behatóan tanulmányozott. Az olasz miniszter több órás szemléje után őszinte elismeréssel nyilatkozott a magyar mezőgazdaság nagy értékeiről, amelyet a kiállítás méltó formák között szemléltetett. (MTI.)

Megkezdődtek az amerikai elnökválasztás előkészületei

New York, április 2. (NST) A keddi nappal hivatalosan is megkezdődött a novemberi elnökválasztás előkészítése. Az elnökválasztáson az amerikai alkotmány értelmében tudvalevően úgynevezett elektorok vesznek részt, akiket az egyes szövetségi államok választanak. Az első ilyen elektor választást Wisconsin államban tartják meg s ennek a keddi választásnak az eredménye már támpontot nyújt a közvélemény hangulatára nézve. Az amerikai sajtó feszült érdeklődéssel várja az első elektorválasztás kimenetelét.

Az egymással szembenálló két nagy

párt: a demokrata kormánypárt és a republikánus ellenzék még nem döntött véglegesen, hogy kit jelöl hivatalosan az Egyesült Államok elnöki tisztségére. A demokrata kormánypártban két irányzat érvényesül: az egyik harmadszor is jelöltetni akarja Rooseveltet, a másik viszont a jelenlegi alelnököt, Gartiert szeretné az elnöki székben látni. A republikánus ellenzéknek szintén két jelöltje van, akik között még nem döntöttek véglegesen: Thomas Devey, New York állam vaskezü főállamügyésze és Van den Bergh szenátor, aki az elszigetelődési politika egyik vezérének számít.

Nemzetvédelmi, szociális és kulturális ügyeket tárgyalt az olasz minisztertanács

Róma, április 2. (Stefani) Az olasz kormány kedden délelőtt a Duce elnöklésével minisztertanácsot tartott s azon igen fontos döntéseket hozott. Elfogadták azt a tízéves tervet, amely gyökeresen rendezi a városi iskolák, kórházak és börtönök ügyét. A köztisztviselők anyagi helyzetének javítására évenként 650 millió lírát fordítanak. A háborús nemzetvédelmi szervezetekre vonatkozó törvényhozási intézkedéseket módosítják, úgy hogy az új rendelkezések következtében módosítani lehet a magán és köztársulatokat is, irodákat, valamint a nem katonaköteles lakosságot, beleértve a nőket, s a 18 éven aluli kiskorúakat is.

A minisztertanács elfogadott egy törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a legfelsőbb nemzetvédelmi bizottságot, hogy feladatát annak fontosságához mérten tudja elvégezni a háború esetére való megszervezés és mozgósítás tekintetében. Törvényjavaslatot fogadott el ezenkívül, amely kötelezi a háztulajdonosokat, hogy jelentsék be és bontsák le a vaskerítéseiket és szolgáltassák be azokat a testületügyi minisztérium által megállapított áron. Egy másik elfogadott törvényjavaslat két éves nemzeti önelátás szolgálatának felállításával foglalkozik.

Az olasz minisztertanács további ülése során elfogadta a polgári törvénykönyv kihirdetésére vonatkozó rendeletet, amely a fasiszta testületi államrend politika, igazságügyi

és közgazdasági alapjain nyugszik. Az új polgári törvény a perek elintézését egyszerűbbé és gyorsabbá teszi. A minisztertanács végül újabb rendelettervényt fogadott el, amely a külföldön tartózkodó olaszok számára a hazatérést könnyebbé teszi. (MTI.)

VITÉZ TAKÁCH-TOLVAY JÓZSEF KORMÁNYZÓI KITÜNTETÉSE

Budapest, április 2. (Magyar Távirati Iroda.) A kormányzó vitéz Takách-Tolvay József gróf ny. altábornagy, képviselőnek a magyar tűzharcosközség országos elnökének a szövetség keretében végzett országos érdekű különösen kiemelendő és értékes hazafias nemzetvédelmi, valamint társadalmi munkásságának elismeréséül a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta.

A FELSŐHÁZ BIZOTTSÁGAI ULÉST TARTOTTAK

Budapest, április 2. (Magyar Távirati Iroda.) A felsőház külügyi, igazságügyi, kereskedelmi és iparügyi, valamint pénzügyi bizottsága Tureky Géza elnöklésével április 2-án, kedden délelőtt együttes ülést tartott s azon letárgyalta a Ház által a legutóbbi, húsvét előtt, letárgyalt és elfogadott törvényjavaslatokat, amelyek április 9-én, kedden kerülnek a felsőház plénuma elé.

A felsőház közigazgatási és társadalom politikai bizottsága kedden délután Puky Endre elnöklésével tárgyalta a gümőkór és nemibetegségek elleni védekezésről, valamint a közegészségügyi törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslatot. A felsőház plénuma a törvényjavaslatot április 9-ikén kedden fogja tárgyalni.

HUNGÁRIA filmszínház

Ma is a szellemes és vidám film:

KITTY és A VILÁGKONFERENCIA

Előadások: 5, 7, 9 órákor! Híradó!

Nyolcszáztagú óriás kórus szerepel a debreceni dalos hangversenyen

Az egész országban párhuzamosan volt az a kezdeményezés, mellyel a debreceni lövényhatósági daloskerület 600 és 800 főből álló hatalmas óriás kórusokat szerepeltetett a tavalyi hangversenyen. Akkor az európai hírv. dalszakértők az egész ország elé követésre méltó példaként állították a debreceni dalosok gyönyörű és felejthetetlen teljesítményeit.

A tavalyi rendkívüli sikert aratott szereplést ismétlik meg a debreceni dalosok április 13-án az Arany Bikában tartandó nagy hangversenyükön, természetesen egészen más műsorral. A káprázatosan szép műsor maga is meglepetés lesz, jegyek már előjegyezhetők dr. Bertók könyvkereskedésében.

Felhívás az 1940. évi fősorozáson való megjelenésre

A honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 1. bekezdése értelmében minden hadköteles katonai szolgálatra való alkalmassága fokának megállapítása céljából a törvény szerint arra hivatott sorozóbizottság előtt megjelenni köteles.

Az állításköteleseket annak az évnek január hó 1. napjával kezdődik, amelyben a hadköteles huszonegyedik életévét beöltözi és az annak az évnek december hó 31. napjával ér véget, amelyben a hadköteles huszonharmadik életévét beöltözi.

Az 1940. évi fősorozáson — a fentiek szerint — a folyó évben állításkorban lévő s az 1919 évben születettek mint első korosztályba tartozók, az 1918. és 1917. évben születettek közül azok, akik az 1939. évi sorozáson „jelenleg alkalmatlan, visszahelyezendő” osztályozást nyertek, mint második, illetve harmadik korosztályba tartozók hivatnak fel, illetve állanak elő.

Sorozóbizottság elé tartoznak állani még — fentiekben kívül — azok az állításkorban már kilépett 1901, 1902, 1903, 1904 stb. egészen az 1916. évig bezárólag született hadkötelesek is, akiknek katonai szolgálatra való alkalmatlanságuk végleg még nem bírálattal el, tehát akik annakidején toborozáson, illetve sorozáson nem voltak.

Debrecen városban az 1940. évi fősorozás április 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 16. és 17. napjain fog tartani.

A sorozóbizottság a városi iparostanoneiskola tornacsarnokában (bejárat a Burgondia-utca 1. szám alatt) fog működni s a sorozások reggel 8 órakor kezdődnek.

A sorozóbizottság előtt való megjelenésre a polgármesteri VI. (katonai ügyosztály) által már nyilvántartásba vett 1919, 1918. és 1917. évfolyambeli állításkötelesek névre és napra szóló s lakcímkárta kézzel sorozásról idézőt kapnak. Felhívom fenti évfolyamokba tartozó ifjakat, hogy az idézőn megállapított napon és időben, a sorozás helyén pontosan és tisztán jelenjenek meg és hozzanak magukkal személyazonosságuk megállapítására alkalmas bizonyítványt.

Azok az 1919. évi születésű ifjak, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tettek eleget, továbbá azok az 1901—1916. évi születésűek, akik bármilyen okból kifolyólag még nem voltak toborozáson és sorozáson, a polgármesteri VI. katonai ügyosztályon (Kossuth-utca 20. I. lépcső III. emelet 92/b. ajtó) haladéktalanul jelentkezni tartoznak, hogy a sorozóbizottság elé leendő állításuk iránt intézkedni lehessen.

Személyesen kell főállal megjelenni annak az atyának is, aki saját keresetképtelensége címén fiának családfenn tartói kedvezményben való részesítését kéri.

Felhívom az állításköteleseket, hogy a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 36. §-a alapján a tartalékos tiszt kiképzésére való jelentkezési szándékuk, valamint a törvényben (42—45. §) meghatározott hármiféle kedvezményekre való igényemelésük esetén kérvényüket az igazoló okmányok becsatolása mellett idejében, még a sorozás megkezdése előtt nyújtják be. Később beérkezett kérvények, vagy okmányok hiánya a kérelem elutasításához vezethet.

Figyelmeztetem végül az érdekelteket, hogy az állítási kötelezettség nem teljesítése, a kedvezményi kérvények benyújtására előírt határidők be nem tartása és általában a honvédelemről szóló törvényből folyó kötelezettségek teljesítésének elmulasztása a felhívásban közzétett tudnivalóknak, vagy a törvénynek nem tudása által nem menthető. Polgármester.

Újabb tíz vagon kedvezményes vetőmagot eszközölt ki a debreceni és hajdumegyei gazdáknak Lossonczy István főispán

Hírt adtunk már arról, hogy a földművelésügyi kormányzat a debreceni és hajdumegyei gazdák részére 700 mázsa zab és 500 mázsa tengeri vetőmagot engedélyezett, hogy azzal pótolhassák kifagyott vagy az árvíz által elpusztult őszi vetéseket. Még ez a mennyiség sem bizonyult azonban elegendőnek, hiszen a hosszú tél miatt elmaradtak a búzavetésekkel. Éppen ezért Lossonczy István főispán legutóbbi fővárosi útja során újból interveniált a földművelésügyi minisztérium-

ban további vetőmag kiutalása érdekében.

Kedden érkezett meg Lukács Béla földművelésügyi államtitkár hivatalos értesítése arról, hogy az eddig kiutalt 12 vagon kedvezményes vetőmagon kívül külön rendelettel pótlólag még 500 mázsa zabot és 500 mázsa tengeri vetőmagot engedélyezett a földművelésügyi kormány kedvezményes áron való kiosztására. Így most már összesen 22 vagon kedvezményes zab és tengeri áll a debreceni és hajdumegyei gazdák részére.

Jakucs István kollégiumi igazgató értékes előadást tartott a Turista Egyesületben

A Debreceni Turista Egyesület kedden délután fél 7 órai kezdettel tartotta meg szokásos előadó estjét a Déri Múzeum előadótermében. Szép és előkelő közönség hallgatta végig Jakucs István főgimnáziumi tanár, kollégiumi igazgató előadását, aki közvetlen formában adta elő egyik emlékezetes kiránulásának gazdag élményeit. Pár évvel ezelőtt ugyanis a kiváló pedagógus és természetbarát feleségével együtt nagyobb szabású külföldi tanulmányútot tett Ausztriában. Erről az útról egy kötetbe terjedő úti élményt és tapasztalatot hozott magával, valamint egy albumnyi gyönyörű eredeti fény-

képfelvételt. A keddi előadáson erről az ausztriai útról, főleg a gleccser világról tartott élvezetes előadást Jakucs igazgató.

Előadását vetített képekkel kísértte, amelyeken keresztül a csodás hegyvidék káprázatos panorámája tárult a nézők elé. Az egy óras előadás után a jelenvoltak melegen ünnepelték az előadót, majd dr. Horvay Róbert egyesületi elnök mondott zárszót, egyben felhívta a jelenvoltak figyelmét a legközelebbi előadásra, amely keddezőkét-hétre lesz, amikor dr. Gyulay Zoltán egyetemi professzor lesz az előadó.

Megoldódott a husztalan napok és a borkimérés kérdése a Budapesti Nemzetközi Vásár tartamára

Különösen a vásár vidéki látogatóit, de a vidéki közönséget is erősen érdekelte az a kérdés, mi lesz az április 10-26-tól május 6-ig nyitvaálló Budapesti Nemzetközi Vásár négy husztalan napjával. Két hétfő és két péntek esik a vásár idejére és ha ezen a négy napon be kellett volna tartani az egyébként érvényes hústilalmat, bizony „rossz vásár” jutott volna a javarészt vidékről jelentkezett vásárlókra. De a vidék közönsége, amely nem nagyon kedveli a bőjt köztételt, bizonyára ugyancsak örömmel fogja tudomásul venni, hogy a földművelésügyi minisztérium kiváltotta a Budapesti Nemzetközi Vásárral. A napokban megjelent rendelet értelmé-

ben a Budapesti Nemzetközi Vásár egész tartama alatt úgy a kiállítók, mint a vásár vendéglőzése is, korlátlanul árusíthatják a hús-kóstolópróbákat, illetve a vendéglői húsételeket.

Ugyancsak fontos a vidéki kiállítók nagy részének számára, hogy a vásáron kiállító bortermelők és borkereskedők a vásár területére szóló borkimérési engedélyben fognak részesülni.

Minden eddigi magyar méretet messze túlszárnyaló lesz nagyságában, érdekességében egyaránt a Budapesti Nemzetközi Vásár, amelynek 50 százalékos utazási kedvezményre jogosító vásárlásigazolványai most már országsejerte beszerezhetők.

Amikor az árdragító mást gyanúsít árdragítással

Emlékezetes még, hogy a debreceni törvényszéken két ízben is elítélték árdragításért Auspitz József debreceni Csapó-utcai festékkereskedőt. Most ismét a bíróság előtt szerepelt Auspitz, azonban most változatosság kedvéért ő volt a feljelentő és árdragítással gyanúsította Gombosi Zoltánt, a Nyírbogdányi Petróleumgyár debreceni igazgatóját. Auspitz a feljelentésben azt állította, hogy a nyírbogdányi gyár debreceni lerakata megtagadta neki a petróleum kiszolgáltatását. Az ügyészség által lefolytatott vizsgálat nem igazolta Auspitz vádját, s ennek alapján az ügyészség Gombosi Zoltánnal szemben megszüntette az eljárást és megál-

lapította, hogy a nyírbogdányi cég nem követett el árdragítást visszafelé. Ezekután Auspitz József ellen indult meg hatóság előtti rágalmazás vétsége címén az eljárás, amelyet Janka Dezső járásbíró tárgyalta le. A rágalmazási per is felmentéssel végződött, de az utóbbinak még folytatása lesz, mert Gombosi Zoltán a felmentés ellen fellebbezést jelentett be. Értesülésünk szerint ugyanis olyan körülmények merültek fel, amelyek esetleg újabb fordulatot adnak a rágalmazási pernek. Ez a fordulat állhat abban is, hogy esetleg szükségessé válik a korábban már árdragítási ügyben szerepelt Auspitz iparengedélyének felülvizsgálása is.

Rejtélyes körülmények között meggyilkoltak egy titokzatos érsekújvári kereskedőt

Titokzatos rablógyilkosság történt két nappal ezelőtt Érsekújváron. Binéter Miklós ottani szesz-nyagkereskedő, aki az utóbbi időben igen visszavonult életet élt, vasárnap testvérhátja átlőtt fejjel holtan talált meg lezárt lakásában. A rendőrség első pillanatban ön-

gyilkosságot sejtett, az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a két halálos lövést távolról kapta Binéter Miklós, tehát nem saját maga végeztetett életével. A nyomozást megnehezíti most az a körülmény, hogy találtak a holttest mellett egy véres lejszét is, a holttest-

ten azonban nincsen olyan külső sérülés, amely bevezethette volna a lejszét, vagy amelyet a vasszerszámmal ejtettek volna.

A nyomozás során a tanúvallomásokból megállapította a rendőrség, hogy Binéter Miklós igen különös ember volt, bizonyos titokzatoság vette körül úgyszólván egész életében, különösen pedig az utóbbi időkben. Közelebbi ismerősei előt sokszor panaszkodott arról, hogy ellenségei vannak s ez a kényszerképzelet ügylátszik nem is volt alaptalan. A rendőrség most igen széles körben terjesztette ki a nyomozás szálait a tettes kézrekerítésére.

DEBRECENBŐL FILLÉRES GYORS INDUL A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSRA

Budapest, április 2. A MÁV igazgatósága közli, hogy vonatonként legalább 500 utas jelentkezése esetén április 7-én a Budapesti Országos Mezőgazdasági kiállítás és vásár alkalmából küllönvonatot indít Nyíregyháza—Debrecen—Budapest keleti pályaudvarra. A menettérrel jegy ára Nyíregyházáról 5.40 P., Debrecenből 4.70 P.

Kétszáz ház pusztult el egy romániai tűzvésznél

Bukarest, április 2. (Stefani.) Sidle faluban kitört tűzvész a település 200 házát elhamvasztotta. A mentési munkálatakat a szél nagymértékben hátráltatja. A kár eddigi becslés szerint 15 millió lei. (MTI)

HOL VANNAK ROMÁNIA ŐSHATÁRAI?

Bukarest, április 2. (Magyar Távirati Iroda.) A hadnagyk felavatásán az új hadnagyk szónoka hangoztatta, hogy készen állanak életüket is feláldozni annak érdekében, hogy az ország ősi határait megvédjék és hogy Románia földjéről egy barázdát se engedjenek át az ellenség kezére.

A Debreceni Sakk-kör közgyűlése

A Debreceni Sakk-kör hétfőn este hét órakor a Gambinus étterem vadásztermében tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen dr. Kettesy Aladás egyetemi tanár elnökölt. A közgyűlés megnyitása után Csősits Lajos főtitkár tartalmas jelentésben vázolta az elmúlt év történéseit, amely a mostoha viszonyok ellenére is bővelkedett sikereseményekben. Fejér György pénztáros és Kónya Kálmán gazda tettek ezután jelentést a kör anyagi helyzetéről, amely az előző évekhez képest örvendetes javulást mutat. A zárszámadás letárgyalása és az évi költségvetés megállapítása után a közgyűlés egy évre a következő tisztikart választotta meg. Elnök dr. Hüttl Tivadar, al-elnökök dr. Kettesy Aladás és dr. Kocsis Sándor, főtitkár Csősits Lajos, titkár Fejér György, pénztáros Takács Albert, ellenőr Baranyi Illés, gazda Kónya Kálmán, ügyész dr. Kocsis Sándor. A számvizsgáló bizottság tagjai: dr. Szilágyi Béla, Gyertyános Béla és Nagy Endre. Választmányi rendes tagok Ambrus Sándor, dr. Boczkó Lajos, Dalmy Barna, Felkay Imre, Földes Sándor, Fülöp Andor, Horai Károly, Kiss Ernő, dr. Miklós Armin, dr. Szabados Sándor, dr. Tamkó Árpád és dr. Vajthó Lajos, választmányi póttagok: Brilla Sándor, Halász Lajos, Hajdu István, Kovács Gábor, Öry Lajos, Radvánszky István.

A választások után dr. Kettesy Aladás üdvözölte a bajnoki verseny nyertesét és a többi játékosokat és átnyújtotta a nyerteseknek a tiszteletdíjakat. Debrecen város díját (ezüst cigarettatárcsa) Kónya Kálmán nyerte, dr. Hüttl Tivadar tiszteletdíját (bronz szobor, Pátzai szobrászművész eredeti alkotása) Dalmy Barna, az Arany Bika tiszteletdíját (ólomkristály váza, ezüst talpall) Kiss Ernő, vitéz Nánássy Lajos tiszteletdíját (bronz turulmadár szobor) Fejér György a MÁV Egyetértés veséssel ellátott remek serlegét dr. Kocsis Sándor, a MÁV Szárnyaskerek tiszteletdíját (díszóra) Nagy Endre és a Haggemacher sörgyár tiszteletdíját (likőrös készlet) Fülöp Andor.

Állami akció készül az árvízkarosultak megsegélyezésére

A földesi árvízkarosultak küldöttsége Lossonczy István főispánnal és Rásó István alispánnal — A megyében általános javulás észlelhető — Földesen teljesen víz borítja az új osztású Bocskai-telepet

A hajdúmegyei árvíz helyzetéről Rásó István alispán és Molnár Endre, a debreceni kultúrternéki hivatal vezetője kedden délelőtt részletes jelentést tettek Lossonczy István főispánnak. **Jelentések szerint Hajdú megyében általános javulás észlelhető.**

A tegnapi nap folyamán egyébként Székely Sándor földesi főjegyző és vitéz Kiss István ny. alvezető, földbírtokos a földesi árvízkarosultak nevében eljárta Lossonczy István főispánnal, aki előttrészletesen ismertették a földesi helyzetet.

Földes határában mintegy ezer holdnyi terület áll víz alatt. A község belterületén az újosztású Bocskai-telepet öntötte el teljesen a víz, ahol a 85 ház közül három összedőlt, negyvenhárom pedig kila-koltattak, míg az állandóan hullámozó belvíz a többit is komolyan veszélyeztetli. Különösen sokat ártott a minapi 4 milliméteres eső, amelynek következtében 10—12 centimétert emelkedett a víz.

A küldöttség most kérte a főispán közbenjárását abban az irány-

ban, hogy mentse meg a kilakoltítottakat. Hangsúlyozták, hogy új telepítésről nem lehet szó, mert ezeknek a nincstelen embereknek, akik jelenlegi házaikat is OFB-s alapon építették vert falból, nincsen pénzük erre. Az lenne az elgondolásuk, hogy az átázott vályogot téglával cserélik ki, s a házak sarkait gerendákkal támasztanak meg, hogy egy újabb árvíz pusztításától mentesítve legyenek.

Lossonczy István főispán megígérte, hogy a földesiek ügyében a kérelemnek megfelelően fog közbenjárni. Olyan értelemben nyilatkozott, hogy egyébként állami akció van készülöben, amely az egyéni károk megtérítésére irányul. Megígérte, hogy személyesen is látogatást tesz a földesi árvízkarosultaknál.

Ugyancsak ez a küldöttség eljárta Rásó István alispánnal is, akitől a Bocskai-telepen működő szivattyú mintegy ötszáz pengős kiadásának megtérítését kérték. Az alispán szintén jóindulatú támogatását ígérte meg ebben az ügyben.

A Debrecenben rendezendő népművészeti kiállítás bevételeiből Kárpátaljára utaznak a nagycseréi elemisták

Herboly Zoltán elemi iskolai tanító újabb, nemes kezdeménnyel szolgálja a magyar tanya kultúrájának emelését

A debreceni nagyközönség előtt nem ismeretlen az a szép és nemes munka, amelyet a tanyavilág kultúrájának emelésére Herboly Zoltán állami elemi iskolai tanító már évek óta végez, minden feltűnéskeresés nélkül a nagycseréi állami elemi iskolában. Kezdeményező kedvvel, magyar szívének meleg dobanásával építgeti a magyar jövő erős várát az iskolás gyermekek szívében. Dalt, verset, szinompát csal ki ezekből a kis hangszerekből, és sohasem üres marékkaal megy a község elé, mert azért a pár fillérrért, pengőért, amelyet elkérnek a nagyközönségtől, mindig aranyat, gyémántot, igazi értéket adnak. Több ízben rendeztek már Debrecenben is előadó-estéket, hangversenyeket, kiállításokat, s a befolyt összegeket mindig tanulmányúttak rendezésére fordították. A nagy-

cseréi elemisták már bejárták csaknem az egész országot. Voltak Budapest, Egerben, Tokajban, a Balatonnál s dícséretreméltó odaadással fekete márványemléktáblát emeltek az iskola hősi-halottainak.

Most újabb kezdeménnyel kívánják szolgálni a magyar kultúrát. Az iskolai apró emberkének, tanulóinak ügyeskedéseiből, kézimunkáiból egy kis népművészeti kiállítást kívánnak rendezni a debreceni Déri Múzeumban, amelynek jóvödelméből egy heti kárpátaljai tanulmányútra mennének. Az útiköltséget eredeti módon teremtték meg még az elmúlt évben, amikor is tölgfamakkot gyűjtöttek és eladták azt. Az érdekes és pártolásra érdemes kiállítás megnyitó előadása május 5-én lesz a Déri Múzeumban.

Felmentette a törvényszék a Sámsoni-uti halálosvégű verekedés vádlottját

A törvényszék dr. Fövényessy Sándor tanácsa kedden délelőtt foglalkozott Ifj. Barna Péter fuvaros büntügyével, aki erős felindulásban elkövetett emberölés büntetével vádolva került a vádlottak padjára. A vádirat szerint Ifj. Barna Péter 1939 november 28-án a Sámsoni-úton a Szabó-féle vendéglőben borozott édesapjával és több társával. Borozgatás közben a társaság valamin összeszólalkozott, aminek csakhamar tettlegesség lett a vége.

Ifj. Barna Péter fuvaros verekedés közben öklével egy hatalmas csapást mért Tömög János 48 éves nyírmártonfalvai dohánykertész halántékára, úgy hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül esett össze.

A dohánykertészt azonnal kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy koponyacsonttörést szenvedett. Tömög néhány napl kezelés után hazatért nyírmártonfalvai lakására, ahol december 3-án meghalt. Az orvosi

vizsgálat szerint Tömög halálát agyhártyagyulladás okozta.

A főtárgyaláson Ifj. Barna Péter tagadta bűnösségét. Védekezésül felhozta, hogy ő csak a verekedésre érkezett a kocsmába és látta, hogy Tömög János hatalmas kést tartott kezében és édesapját akarta leszúrni. Erre odaugrott és öklével fejbeütötte a dohánykertészt. Tömög ittás lehetett mert az ütés következtében megtántorodott, elesett és fejét a községélybe ütötte.

A törvényszék ezután több tanút hallgatott ki, kik egybehangozóan igazolták, hogy Ifj. Barna Péter édesapja védelmében ütötte meg Tömög Jánost.

A tanúk kihallgatása és a perbeszéd elhangzása után a tanács ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után a törvényszék

Ifj. Barna Pétert felmentette az ellene emelt vád és következményel alul és indokolásában megállapította, hogy a fuvaros jogosan kelt édesapja védel-

mére, akinek veszélyben forgott az élete. Az ítéletben a királyi ügyész és a

védelem megnyugodott. Az elhunyt felesége, özvegy Tömög Jánosné azonban fellebbezést jelentett be.

Április 10.-ig meghosszabbították a vitorlázó repülőképzésre jelentkezés időpontját

Több ízben hírt adtunk már arról, hogy a Debreceni Repülő Club az idén szélesebb alapokra kívánja fektetni a sportrepülő-kiképzést. Különösen nagy lendületet ad most ennek a nemes munkának az a tény, hogy a debreceni társadalom és az illetékes hatóságok, tényezők hathatós közreműködése és támogatása folytán ebben az évben saját repülőterén, saját laktanyájában kezdheti meg a klub áldásos és nemzeti szempontból felbecsülhetetlen értékű működését.

Ismeretes, hogy a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap a haderőn kívüli repülő kiképzés előtanulmányaképpen megkívánja a vitorlázórepülés elsajátítását. A Debreceni Repülő Club ennek értelmében az idén nagyobb apparátussal kívánja megindítani a kiképzést, amely-

re a jelentkezések igen szépen folynak máris. Itt hívjuk fel az érdeklődők figyelmét arra, hogy a vitorlázó repülőképzésre a jelentkezési határidőt a nagy érdeklődésre való tekintettel, április 10-ig kitöltö a klub vezetősége.

Külön felhívjuk Debrecen társadalmának minden rétegét a Debreceni Repülő Club áldozatos, dícséretreméltó munkájának anyagi megalapozottságát szolgáló repülőbéllyegek vásárlására. Debrecen város kereskedői minden időben példaadók voltak áldozatkészségükről, kezdeményezésük sok szép intézményel gazdagította Debrecen városát. Mutassák meg ezeknek a tiszteletreméltó ösöknök az utódal, hogy mindenképpen méltók ezeknek a hírnevére és előljárnak a repülőbéllyegek terjesztésében.

Sziveszúrta rokonát egy komádi fiatalember

Véres esemény színhelye volt hétfőn délután Komádi község határában az úgynevezett Möréc-tanya. Tanka János 20 éves fiatalember eddig még kiderítetlen okból heves szóváltás után

kést rántott és Veress Sándorné 43 éves asszony mellébe dőlte.

Veressné igen súlyos állapotban szállították be a berettyóújfalui Erzsébet kórházba. Az orvosok mindent megkíséreltek, hogy a szerencsétlen asszonyt megmenték az életnek, de munkájuk mindhiábavalónak bizonyult, mert Veress Sándorné kevéssel kórházszállítása után behalt sérüléseibe. Az orvosi vizsgálat szerint a hatalmas kés Veress Sándorné szívét is megsértette.

A komádi csendőrör s a halálosvégű szúrkálással kapcsolatban megállapította, hogy Tanka János rokonságban állott Veress Sándornéval. Eddig azonban

a fiatal legény nem árulta el, hogy miért követte el véres tettét.

A csendőrör s az esetről telefonon tett jelentést a debreceni királyi ügyészségnek. Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószág vezetője az ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró egyébként kedden délután kiutazott Komádiba és a helyszínen vizsgálatot tart. Tanka János a csendőrség őrzetében van és a helyszíni vizsgálat után beszállítják a debreceni ügyészség fogházába.

A debreceni ifjuság az árvízkarosultak segélyezésére ünnepélyt rendez

A téli nagy hideg a mezőgazdaságban okozott nagy károkat. Ezt még valahogyan ki lehetett volna heverni, de utána olyan nagy havazás következett, amelyre emberemlékezet óta nem volt példa. A jó idő beálltával a hó gyorsan olvadni kezdett és a nagy olvadás ország-szerte nagy áradásokat okozott. Folyók, patakok léptek ki medrükből és beláthatatlan területen elöntöttek a termőföldeket. A víz azonban nemcsak az elvetett magvakat mosta ki a földből, hanem ellenáthatatlan erővel ment a lakóházaknak is és az emberek százait tette hajléktalanná.

A víz kivette részét a pusztításban Debrecenben és környékén is. Köz tudomású, hogy a Tégylavető csaknem kivétel nélkül szegényebb néprétegek lakják és a víz éppen itt vitte véghez a legnagyobb pusztítást. A lakóházak egymásután dőltek össze és a szegény emberek egymás után váltak hajléktalanná. Elszomorító volt az a látvány, amikor ezek a szegény emberek megmentett bútoraikkal megindultak, hogy valamelyik ismerősüknél keressenek menedéket. A hatóságok minden esetben megtették a szükséges intézkedéseket és segítségére siettek az árvízkarosultaknak.

Debrecenben azonban a magánosok is jó példával jártak elől az árvízkarosultak segélyezésében. Több kisebb-nagyobb összegeket ajánlottak fel, hogy az összedőlt kis házikókat felépíthessék. Most egy nagyobb megmozdulásról számolunk be. A megmozdulás arról inkább dícséretre méltó, mert azt Debrecen város középiskolás ifjusága indi-

totta útnak dr. Kiss József királyi tankerületi főigazgató irányítása mellett. Arról van itt ugyanis szó, hogy a debreceni testnevelési tanárok vezetésével április 14-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében a város nyolc intézetének növendékei, mintegy kétszázán sportünnepélyt rendeznek és a befolyt összeget a debreceni árvízkarosultak felsegélyezésére fordítják.

Minden igaz magyar embernek kötelessége, hogy ezen a sportünnepélyen ott legyen. A testnevelési tanárok igen gazdag műsorról gondoskodnak úgy, hogy annak megtekintése szórakozást jelent s ugyanakkor a néző jót is cselekszik, mert azokból a fillérekből, amely itt összeszűgyül az árvízkarosultak házáit építik fel.

APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ

Telefon 25-09

Ma utóljára Sudermann világ-hírű regényének filmváltozata: az

Idegen asszony

Fényes kísérő műsor és a legújabb Magyar Világ Híradó. Előadások: 5. 7 és 9 órakor!

Holnaptól!

Egyetlen éjszaka

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálatát:
 „Kossuth” Lux Arnold, Piac-utca 26.
 — „Magyar korona” Káposztássy Géza,
 Kálvin-tér 15. — „Arany János” Bozók
 György, Csapó-utca 66. — „Hungária”
 Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelelt:
 Hazánkban tovább melegeedett az idő.
 A hőmérséklet mindenütt tíz fok fölé
 emelkedett, sőt Losoncra és Sopronra
 13, Kaposvárról 14 fokot jelentettek. Az
 ezer méter magas Kékesen 7 fok volt.
 Eső sehol sem volt.

JÓSLÁS: Mérsékelt délnyugati, nyugati szél. Felhősebb idő, néhány helyen esetleg esővel, az éjszakai lehűlés gyengül, a nappali hőmérséklet kissé még emelkedik. (MTI)

Emlékezzünk

APRILIS 3.

1915. Ezen a napon dr. Orbán Ferenc budapesti 30. honvéd gyalogezredbeli tartalékos zászlós haláltmegvető bátorságával és hősi önfeláldozásával tünt ki. Amennyiben ugyanis a Mezőlaboré környéki Kohilla magaslat ellen intézett támadás közben mint a szárnyat biztosító szakasz parancsnoka az oroszok rajtaütött, azokat széljelgrasztotta, majd az oroszok zavarát kihasználva, nyomban üldözőbe vette azokat. Eközben súlyos lövéstől halálosan megsebesült, de mégis helyén maradt, tovább vezette szakaszát tüzet. A továbbiakban pedig Orbán zászlós halálos sebe dacára még 24 óráig az eszakauszánál maradt, melyet az oroszoknak a szárny mögé való beszivárgását ekkor is megakadályozta. Ezt a kiválóan vitéz és önfeláldozóan hősi magatartását hősi halála után az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

Hazaérkezett dr. Kőlcsey Sándor polgármester. Hírt adtunk arról, hogy dr. Kőlcsey Sándor polgármester vasárnap délután hivatalos ügyek intézésére Budapestre utazott. A polgármester budapesti útjáról kedden este hazaérkezett s így ma már átvette hivatalát.

Zöld József h. polgármester szemléje a Hortobágyon. Kedden reggel Zöld József h. polgármester kiutazott a Hortobágyra, ahol helyszíni szemléte tartott az árvízveszedelemmel és a kihajtási lehetőségekkel kapcsolatban.

Az új előléptetett városi tisztviselők tisztelő látogatása a főispánnál. A most előléptetett és feliskült városi tisztviselők kedden délelőtt dr. Budaházy Béla tb. tanácsnok vezetésével tisztelő látogatást tettek Lossonczy István főispánnál, akinek megköszönték jóindulatú támogatását. A főispán meleg, buzdító szavakkal válaszolt a küldöttség köszönetére.

Kossuth-utcai templomban ma és minden szerdán délután 5 órakor evangélikus vallásos összejövetelek tartanak, melyre az érdeklődők szeretettel meghívottak. Az összejövetelek pünkösdi foglak tartani.

Városi és megyei közigazgatási ülések. Debrecen város közigazgatási bizottsága április 5-én, pénteken délután 4 órai kezdettel tartja ülését a városháza kistanács-termében. A hajdúmegyei közigazgatási bizottság ülése április 8-án, hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel lesz a megyeházán. Utána kisgyűlést tartanak az időszertű kérdésekről.

Gyermeke jövőjét biztosítani akarja az élet minden eshetőségére? Irassa be Naményi Gyorsiró, Gépiró Iskola április elején kezdődő új „Irodai Tanfolyam”-ára s kegyeret jelentő tudást, fegyvert ad kezébe. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasútkedvezmény. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány. (Rákóczi-u. 17.)

A debreceni piac ujdonsága: a saláta

A tavaszi időjárás kialakulásával egyidőben mind több és több ujdonság érkezik a debreceni piacra. A hónapok retek, zöld, gyenge hagyma után most a saláta a primadonna. Harmatos, gyenge kis fejek kerültek még forgalomba, amelyeknek darabját 10-26 fillérért árúsítják. Ujdonság a fekete gyökér is, amelyet a rendes gyökérrel ellentétben, csupán 70-80 fillérért árulnak. A rendes gyökér ára még mindig 115 fillér. A baromfi piac árai aránylag változatlanok. Itt csupán a kappan ára emelkedett. Kilója 175-180 fillérért kelt. A gyümölcs piac árai szintén a régiéek.

A debreceni piac árai a keddi vásáron a következők:

— Szendved beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel is nagyon könnyű. Így belkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát!

— Ma este 8-9 óráig tartja a KIE-ben (Piac-utca 36. sz. I. em.) fiatalok részére első evangélikus előadását Stewart Douglas fiatal skót sportember. Belépődíj nincs. Minden érdeklődő fiatalembert ezúton hív az elnökség.

— „A propaganda problémája az állam életében” című előadását Ifj. dr. szepesváraljai Haendel Vilmos egyetemi m. tanár és jogakadémiai r. tanár április 4-én, csütörtökön délután 6 órakor tartja meg a Déri Múzeumban az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében. A rendkívül érdekes előadásban a propagandával kapcsolatos problémákat világítja meg. Megvizsgálja, vajon a propaganda problémája állami feladat-e és vajon köll-, vagy belpolitikai tevékenységről van-e szó? Vajon milyen szabályok jönnek itt tekintetbe? Különfoglalja ezt a fontos kérdést a háború és a béke idejére nézve. Az előadás és rendkívül fontos kérdés tárgyalása iránt a társadalom minden rétegében nagy érdeklődés nyilvánul. Az előadásban beléptidij nincs és pontosan 6 órakor kezdődik.

— Karády Katalinnak eredeti szerelmes levele a Színházi Magazin új számában. Ifj. Horthy István menyasszonya, Edelsheim Gyulay Ily grófnő, kevesen tudják, kitűnő amatőr fényképész. Olaszországi útjukról is kitűnő fényképsorozattal tért haza. Érthető milyen szenzációt jelent ez a riport, mely erről az útról szól és melyhez képmellékletül a menyasszony felvételi szolgálnak. — Innocent Ernő a Salome operaházi felújítása alkalmából szerepel cikkével, melynek pikáns szenzációja. Karády Katalinnak és a Vígsházhoz többi prominens művésznének eredeti szerelmes levelei. Kitűnő divatruát, a gyermek-lapban Sicc úrfi, szindarab, kotta, regény és kézimunka melléklet egészíti ki az új számot.

— Kérje mindenütt vásárlásainál a repülő bélyeget!

— **Kerékpáros gázolás lábtörése.** Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden délután 1 óra után néhány perccel a Piarista gimnázium előtt. Hernádi Károly gimnáziumi tanuló kerékpárjával igyekezett hazafelé és csak későn vette észre, hogy kerékpárja elé került Zámbo Sándor 13 éves gyermek, akit elgázolt. A gázolás után Zámbo nem tudott felállni a földről s ezért nyomban a mentőkért telefonáltak. A mentők megállapították, hogy Zámbo Sándor ballábán törést szenvedett, ezért a törött lábat sinbe tették és a gyermeket kiszállították a sebészeti klinikára. A klinikán gipszkötést tettek a szerencsétlen gyermek lábára és a mentők Bezerédi-utca 12. szám alatti levő lakására szállították. A gázolással kapcsolatban a rendőrség nyomozást indított a felelősség kérdésének tisztázására.

Zöldségpiac: Új hagyma csomója 10-12, saláta fejenként 10-26, fekete gyökér kg 70-80, retek csomója 20-24, vereshagyma kg 24, vegyes zöldség kg 80, csomója 14-16, gyökér kg 115, káposzta db 12-16, sóska tányérja 24-26, vereskáposzta fejenként 20-24, spenót tányérja 20-26, cékla kg 18-20, zöld petrezselyem csomója: 8-10, burgonya kg 10-16 fillér.

Baromfi piac: kövér liba, ruca kg 170-180, sovány kg 110-120, tyúk kg 130-140, új csirke kg 250, tojás 8-9, kappan kg 175-180 fillér.

Gyümölcs piac: alma kg 36-110, narancs kg 76-100, citrom db. 5-7 fillér.

— Mikor kapta a Horthy-család a nemesi címerét? A Tükör áprilisi száma írja: A Horthy-család 1635-ben I. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől kapott címeres levelet. Ez a címeres levél megemlíti a család ősi nemességét és dicső múltját. A címer: csücsköstalpú kékmézű pajzsban hármast zöld halom A középső halmon páncélos könyöklő jobbkar nyugszik és markában három szál arany búzakalászt tart. A család 1635 óta ezt a címet használja változatlanul.

— A debreceni nyomdászok március 31-én tartották szak- és ismeretterjesztő előadásorozat keretében negyedik előadásukat. Simon István elnök megnyitó szavai után Molnár János igazgató-tanító nagyszabású felépített és mindvégig tanulságos — jellemnevelés a családban címmel — előadást tartott és eklatáns példákkal igazolta, hogy milyen nagy fontosságú és nagy horderejű az igazi jellem úgy az egyedek, valamint a nemzetek szempontjából és ennek kialakítására, illetve nevelésére elsősorban a szülők vannak hivatva, melyet már a csecsemőkorból meg kell kezdeni és később az iskolával karöltve a legszigorúbb következetességgel kell folytatni. Ezután Nagy Károly nyomdajelölt közeli négyévtizedes nyomdászága alatt szerzett gazdag szakismerete alapján a nyomdaipar minden ágát felölelő kérdésekkel foglalkozva, sok hasznos gyakorlati dologgal gyarapította a jelenlevők szakismeretét. Simon István záróbeszédében rámutatott ezen szakelőadások hasznosságára, köszönetet mondott az előadókknak és kérte szíves közreműködésüket az öszre tervezett előadásokhoz.

— **Hölgyek figyelmébe!** Maradék pamutok felhasználására olcsó modern gobelinképek, párnaalapok, előrajzolt vászonárúk falvédők, Szent Anna-utca 10 12 sz. Pikó László kézimunkaüzletében. Családi címerek festése, zászlók, úrasztalterítők készítése. Arany himzés. Áránlat díjtalan. Telefon 12-41.

— **Filigranszoros vonat indul április 7-én vasárnap Debrecenből Budapestre az Országos Mezőgazdasági Kiállításra.** A vonat indul Debrecenből 5 óra 57 perckor Budapest nyugati pályaudvarra érkezik 10.07 órakor. Vissza indul Budapest nyugati pályaudvarról éjféltől 0.45 órakor és Debrecenbe érkezik 5 órakor. A menettérjegy ára a kiállításra érvényes belépőjegyvel együtt P 6.30. Jegyek kaphatók szerdán reggel 9 órától az IBUSZ. Máv. Menettérjegyirodában Ferenc József-út 72 sz.

— **A Csapó-utcai betörőket átkísérték az ügyészség fogházába.** Részletesen beszámoltunk arról, hogy hetekkel ezelőtt Kállai Imre, Puskás László, Kovács Sándor és Bakos Róza több alkalommal megfordult Czeplédi Béla Csapó-utca 36. szám alatti lakásán, ahonnan 3500 pengő készpénzt és 7600 pengőről szóló betétkönyvet loptak el. A rendőrség igen rövid idő alatt bravúros nyomozással elfogta a tetteseket és kihallgatásuk után kedden átkísérték őket az ügyészség fogházába. A Csapó-utcai betörőket Zsögöd Jenő vizsgálóbíró le tartóztatta.

Felhívás a háztulajdonosokhoz

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete nagyszabású akciót indít a háztulajdonosok összefogása érdekében, hogy a vidéki háztulajdonosok jogos érdekét megvédhesse.

Felkérjük Debrecen város azon háztulajdonosait, akik még egyesületünknek nem tagjai, hogy politika mentes, kizárólag a háztulajdon megmentése céljából szolgáló kormányhatósággal jóváhagyott alapszabállyal működő egyesületünkbe mielőbb lépjenek be.

Az Egyesület minden tagjának jogában áll lakbérleti ügyekben, továbbá a ház kezelésével és fenntartásával járó, valamint az ingatlanl kapcsolatos adó, illeték és bármilyen közterhekre vonatkozó ügyekben díjtalan tanácsért és útmutatásért az egyesülethez fordulni és e kérdésekben az ügyész díjmentes tanácsát kérni.

Tagsági díj a főbb utcákon évi 4 P. mellékutcákon évi 3 P. külső utcákon és kertsekben évi 2 P. Emeletes ház után évi 6 P.

Az évi tagsági díjakon felül semmi költség nincs.

Az Egyesület hivatalos helyisége: Kálvin-tér 5. sz. I. em. Hivatalos óra délelőtt 9-12 között. Elnökség.

— **Kiutalták a Bányá-társulat szubvencióját.** Hírt adtunk arról, hogy a debreceni Csokonai Színház az új cseretársulatnak, nevezetesen Ihász Aladárnak ma, szerdán délelőtt fél 10 órakor adják át. A Debrecenből távozó vitéz Bányá Róbert társulatának járó szubvenciót, amelynek összege 2676 pengő, kedden délelőtt utalták ki.

— **Kultúret az igazságügyi tisztviselők Egyesületében.** Dr. Hegyaljai Kiss Géza Kossuthról tartott előadása nagy hatást váltott ki a hallgatóságban. Az előadás az Igazságügyi Segédhivatali Tisztviselők Egyesületének debreceni otthonában hangzott el, a tagok élénk érdeklődése és tetszése mellett. A helyi csoport elnöke Berki Géza kir. titkárlai segédhivatali igazgató vezette be a kultúretet, amelynek rendjén néhány verset is felolvastott. A versek Hegyaljai Kiss Gézát, a kiváló költő-papot új oldaláról mutatták be a hallgatóságoknak. Dr. Hegyaljai Kiss Géza Kossuthról tartott előadása sok ismeretlen részletet tárt fel és arról is tanuskodik, hogy a Kossuth iránti érdeklődés és az eszméi iránti fogékonyság az idők folyamán nem csökkent. Kossuth mindig időszerű és különösen időszerű ma, amikor a jelen igazolni látszik a kossuthi gondolatot. A hallgatóság nagy tetszéssel és lelkesedéssel hallgatta a mindvégig érdekes és magvas előadást. Tömör Ödön ref. segédlelkész több Hegyaljai Kiss Géza verset adott elő, amelyekkel szintén élénk tetszést aratott.

— **Arany — Hajdúnánás.** Még a tél folyamán egy Verestenger járási tanyásgazda egy csomó ragyogó zsemesét vitt be dr. Nagy Imre főjegyzőnek elmondván, hogy azokat egy a tanyáján felöltött s ledolt kacska zuzájában találta. Dr. Nagy Imre főjegyző felszólította a gazdát, hogy a tanyájáról, onnan, ahol a rucák leginkább szoktak tartózkodni, hozzon be néhány kiló homokot. A behozott homokot aztán a főjegyző átadta dr. Igmándy József gimn. tanárnak, aki a gimnáziumi tanulók bevonásával részint válogató, részint mosó eljárással néhány gramm tisztá aranyat állított belőle elő. Ugyancsak dr. Igmándy József gimn. tanár beküldött a debreceni egyetem ásványtani intézetébe néhány kiló aranytalmú homokot s jelenleg dr. Ferenczy István egyetemi tanár vizsgálja s ő fogja megszabni a námasi arany további sorsát.

— **Éleslövészet.** A m. kir. rendőrség debreceni kapitánysága értesíti a nagyközönséget arról, hogy Hajdúhadház községtől keletre április hó 8-11-ig harszerű éleslövészet lesz. Ezeket a napokon a veszélyeztetett területet biztonsági őrk zárják le. Figyelmeztetik a közönséget, hogy a löteret lezáró biztonsági őrknek feltétlenül engedelmessé kell lenni. A veszélyeztetett területet saját személyükben és állatállományukkal együtt kerüljenek, mert az ott tartózkodás életveszélyes. A rendőrkapitányság vezetője: Zombory sk. rendőrfőtanácsos.

Gyászrovat

Idős Buray Ferencné Kolláth Eszter 65-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a díszteremből. Lakás: Mester-utca 19. Csirka temetkezés rendezésében.

KOVÁCS RÓZSIKA

18 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető 3-as sz. terméből ref. szer-tartással. Lakás: Zrinyi-utca 53. Pusztai temetke-zési intézet.

Ezer olasz gyermek született az abesszini fővárosban. Addis Abebából jelentik: Az abesszini főváros olasz lakóinak száma március végén meghaladta a 40.000-et. Az ország meghódítása óta a mai napig 1.000 olasz gyermek született Addis Abebában.

Kiskörösön virágozik az orgona. Kiskörösről jelentik: Kiskörösön Zoltán János udvarán egy lila orgonabokor virágozásnak indult. Ebből hosszú tavaszra és bő szőlőtermésre következtetnek.

Hítvédelmi előadás a Spirítizmusról. Pénteken délután 5 órai kezdettel értékes hitvédelmi előadást tart a református egyház tanácstermében Nagy István diák-nissza intézeti igazgató a „Spirítizmusról”.

Megkezdődtek a vallásnári vizsgák. Dr. Révész Imre püspök elnöklése mellett az elmúlt nap kezdődtek meg a vallásnári vizsgák. Összesen négy jelölt vesz részt a vizsgán, amelynek első része az írásbeli vizsga, kedden, míg a próbatartás ma délelőtt 9 órakor kezdődik a református főgimnáziumban.

Kolerajárvány Kalkuttában az utcáprók sztrájkja miatt. Kalkuttából jelentik: A városban ismét felütötte a fejét a kolera. Eddig tíz ember halt meg. A járvány kitörésének érdekes oka van: ez az utcáprók sztrájkja, amely napok óta tart. A város nagyrészt hindu lakossága most — tekintet nélkül a vallási törvényekre, amelyek megtiltják, hogy magasabb kaszthoz tartozó egyének seprőt vegyenek a kezükbe — elhatározta, hogy önkéntes csapatokat szervez a köztisztasági szolgálat fenntartására. Egyébként a városi utcáprók, kik a baloldali párthoz tartoznak, 25 százalékos béremelést kérnek.

Megjelent a „Hajnalodik” c. nemzetpolitikai szemle legújabb száma. Az alföldi fiatal értelmiség „Hajnalodik” c. folyóiratának márciusi havi száma dr. Balásfalvi Kiss Barnabás professzor főszerkesztésében a napokban hagyta el a sajtót. A szerkesztőbizottság ebben a számban az örök magyarság eszményképének: Horthy Miklós kormányzó úrnak hódol húszéves országjárása alkalmából. Az első négy tanulmány városok szerint csoportosítva a Kormányzó úrnak az Alfölddel és a nagy alföldi városokkal való kapcsolatát tartalmazza. Így Szabó Dániel debreceni kollégiumi szenior „Horthy Miklós és a debreceni telepítés”, dr. Kiss Barnabás és dr. Vámos Kálmán „Horthy Miklós Keeskemé-ten”, Babiczky Ede szegedi középiskolai tanár „Horthy Miklós és a magyar katonaszemély”, végül Kiss Gábor szolnoki árványzékülnök „Horthy Miklós a legeszményibb magyar” címen írta a Kormányzó úrról. Figyelemre méltó azonban a folyóirat többi cikke is, ezeket dr. Somogyi Gyula és Soós Tamás „Középiskolai tanulmányi rend és egészségvédelem”, dr. Halassy Sándor „Az új népi elítélés”, Guoth Ernő: „Kelt levelem Isten nevében Kölesén”: Pór Mihály „Uj arcú magyarok a XVIII—XIX. századfordulón”, Fazekas Ernő: „Egy elfelejtett költő” és Kulifay Gyula „Ipari munkásság és az ifjúság” írták az említett címek alatt. Szép verset írt Sántha György „Húsvéti tojás 1940” címen. Fenti tanulmányokat melegen ajánljuk kedves olvasóink szíves figyelmébe.

Nagy József ny. rendőrfőtanácsos lelkes hangú előadást tartott kedden délelőtt a rendőr-örsemélyzetnek a kötelességteljesítéséről, a hazafiságról és a nemzet nagyjairól. Az előadáson a rendőr örsemélyzetek kívül megjelentek a tisztikar tagjai, élükön Zombory Gyula rendőrfőtanácsossal, a kapitányság vezetőjével.

Az idült székrekedés, az aranyeres megbetegedés és a máj nagyfokú duzzanatának kezelésére a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserű-víz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — igen alkalmas, mert hashajtó hatása feltétlenül megbízható, rendkívül enyhe és nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Japán nem avatkozik az európai háborúba. Tokióból jelentik: A sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában Yonayi miniszterelnök kijelentette, hogy Japán kitarított mellette az elvi politikája mellett, hogy nem avatkozik bele az európai háborúba és figyelemmel kíséri az európai helyzetet. (MTI)

A Képzőművészek és Műpártoló Egyesülete Balczér György művésztagjának alkotásaiból köi-ektív kiállítást rendez a Déri Múzeumban. A kiállítás anyaga Balczér György 1920—1940 évekből való alkotásai. Olajfestmények, akvarellek. A kiállítás védnöke vitéz bádoki Soós Károly m. kir. titkos tanácsos, gyalogsági tábornok, ny. miniszter. A kiállítás április 7-én, vasárnap nyílik meg.

Régi magyar aranypenzeket találtak egy sziléziai faluban. Grasenau sziléziai falu közelében ásások közben egy munkás cserépfazekot talált, amelyben hatvan réga magyar aranypenz volt. Az aranypenzek I. Ulászló, Zsigmond, Albert és Mátyás magyar királyok korából származnak. Szakértők megállapítása szerint a pénzzel telt cserépedényt 450—500 évvel ezelőtt ásták el.

A hiddal együtt sodort el egy leányt a megáradt Nagyg. Ungvárról jelentik: Neumann Fáni 30 éves lozanszkai hajadon Ökörmező határában a Nagyg-folyón levő fahídon akart átmenni. Közben a megáradt patak erős sodra a hídat ledöntötte s a leány vízbe fulladt. Holttestét kifogták.

Letartóztatta a vizsgálóbíró a gázoló Teleki-utcai soffírt. Hirt adunk arról, hogy vasárnap reggel a Teleki-utcan Tollas Károly gépkocsivezető ittas állapotban felborult autójával. Az autó maga alá temette Kiss Imre 70 éves cipészmeztart, akit a mentők koponyatöréssel, agyrizkódással és lábszárcsonttöréssel szállítottak be a sebészeti klinikára. Tollas annyira ittas volt, hogy kihallgatása során egyáltalán nem emlékezett a történetekre. A rendőrség Tollas Károlyt kihallgatása után kedden délelőtt kísérte át az ügyészség fogházába. Zsigmond Jenő vizsgálóbíró a részeg gépkocsivezetőt letartóztatta.

Ujhelyi József és Tuleu György az ügyészség fogházában. Tegnap számunkban beszámoltunk arról, hogy Császár Péter detektív-felügyelő szállodai razzia során elfogta Ujhelyi József 19 éves újpésti cukrásztanulót, akiről kiderült, hogy nevelőapjától ellopott 1800 pengőt. A fiatal fiú a lopott pénzen a Hortobágyon és a környékbeli községekben igen nagy mulatozásokat csapott. Miután Ujhelyi beismerte a lopást, kedden délelőtt átkísérték az ügyészség fogházába. Ugyanosan kedden kísérték át a rendőrség az ügyészség-re Tuleu Györgyöt is, aki Debrecenben Bodnár Géza bankigazgató és dr. Baik Imre ügyvéd lakását fosztotta ki. Tuleu ezenkívül az ország különböző részeiben 18 rendbeli büncselekményt követett el. A debreceni ügyészség fogházából Ujhelyit Ujpestre, Tuleut pedig Gyulára szállítják és ott vonják felelősségre viselt dolgukért.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Április 3-án Okos házasság. Vigjáték-bemutató. B) bérletben.

Okos házasság

Vigjáték-bemutató a Csokonai Színházban

Nem a közeli agglagényadó teszi, de kétségtelen, hogy a mai kor embereit a házasság problémája érdekli legjobban. Érzik ezt az írók is és a legtöbb színdarabnak, regénynek ez a témája. E kis színházi recenzió keretében nem lehet a házasság problémájának sajátosan időszerűségét boncolgatni, csupán annyit jegyzünk meg, hogy ennek a kérdésnek a kor alakulásában rejlik különleges pszichikai magyarázata van. Bővebben nem érintjük az ügyet, mint ahogyan Fedrik Ferenc sem hatol a probléma mélyére „Okos házasság” című vigjátékában. Nade talán ez nem olyan nagy baj, mert hiszen akkor nem vigjáték, hanem esetleg dráma kerekedett volna Éva és Imre történetéből, akik még az esküvő előtt elhatározták, hogy „okosan” lesznek házasságok. Természetesen a végén kiderül, hogy a házasságnál a legfontosabb a szív s amikor az beszél, akkor nem lehet okoskodni. Mindezt Fedrik Ferenc nagyon szellemesen, kellemesen, és sok humorral mondja el, közben azonban helyet ad a komoly hangnak is. Fedrik néhány jellegzetes alakot vonultat fel s a szikrázó párbeszédek őszinte derűvel töltik el a nézőt. Ismételjük, nincs ebben a darabban mélység, sőt néha talán valószerűtlen is a mese, de a szerző amit mond, azt érdekesen, szellemesen mondja el. Őszintén sajnáljuk, hogy a Bánky-társulat búcsúszóul adta elő az „Okos házasságot”, mert legalább egy félútat telt házat tudott volna vele csinálni.

A keddi bemutató egyenrangú volt a darabbal. Vitéz Bánky Róbert rendezése gondos, hibátlan munka. Legfeljebb csak a tempót lehetett volna fokozni. Az együttes a szokottnál is sokkal jobb játékot nyújtott. Éva szerepében Moór Lucy ragyogó volt. Sugárzó művészi intelligenciája, egyéniségének színessége és átértett tiszta lírája hiánytalanul érvényesült. Ezzel a nagyszerű alakításával bevéste magát a debreceni közönség emlékezetébe. Földessy Lilla valósággal brilirozott. Király Pirije olyan páratlanul ízes, kedves és eredeti kabinétfigura volt, melyről a legnagyobb elragadtatás hangján kell írunk. Ha ezt az alakítást meglátja valamelyik fővárosi direktor, azonnal elkaparintja a vidéktől Földessy Lillát. Nagyon bájos és élettelteljes alakítást produkált Felek Sári, aki máris nagy értéke a magyar színészetnek. Ahogyan a színpadon elmondja nővéreinek az anyaságát, az feledtetlenül kedves és megejtő volt. Botond Mária az anya szerepében igaz, emberi és végtelenül rokonszenves. A fiatal férjet Bánky Elemér játszotta természetesen, könnyed eleganciával és a részletekben is teljes átéléssel. Neki is nagy s őszinte sikere volt. A színész szerepében Somogyváry Rudolf remekelt. Főlényes, kedves, pimasz és gyámoltalan volt, amint azt a szerepe kívánta. Erről a fiatal színésztől megírtuk, hogy még sokat fogunk hallani róla. Ezt a jóslatunkat most megismételjük. A szobalány alakját Kmetty Mária vitte színpadra ügyesen és közvetlen eszközökkel. A közönség csaknem egészen megtöltötte a nézőteret és nagy tetszéssel fogadta a szellemes vigjátékot, valamint a kitűnő előadást. Miután az „Okos házasságot” ma adja utoljára a Bánky-társulat, ajánljuk, hogy búcsúszóul okvetlen nézzék meg. (b. p.)

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

Szerdán este B) bérletben az „Okos házasság” című vigjátékkal búcsúzik a Bánky-társulat, amely Debrecenből Kassára megy s ott pénteken kezd meg a szezonját.

PÉNTEKEN, ÁPRILIS 5-ÉN KEZDI SZEZONJÁT AZ IHÁSZ-TÁRSULAT DEBRECENBEN

Nagy érdeklődés előzi meg az Ihász-társulat bemutatkozását, amelyre a jegylovétel megkezdődött.

Pénteken, április 5-ikén este a Zimber-zombori szépasszony, Erdélyi Mihály nagyszerű operettjével nyitja meg szezonját a társulat.

Szombat este bérletben ismétlik meg a Zimber-zombori szépasszony előadását.

MEGKEZDÖDÖTT A RÉZGÁLIC UTALVÁNYOK SZÉTOSSZTÁSA

Budapest, április 2. A Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelent meg a földművelésügyi miniszternek a rendelethez a szőlőgazdaság céljaira szolgáló rézgállic-utalványok szétosztása, valamint a mezőgazdasági célra forgalomba hozott rézgállic elszámolása tárgyában.

E rendelet a mezőgazdasági és ipari célra szükséges rézgállic forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendelet egyik legfontosabb intézkedése az, hogy a szőlőgazdák részére kat. holdanként kiszolgáltatandó rézgállicmennyiséget 30 kg-ban állapítja meg. A rendelet megjelenésével egyidejűleg a földművelésügyi minisztérium megkezdi a rézgállic-utalványok szétküldését. (MTI)

MOZI

KITTY ÉS A VILÁGKONFERENCIA. (Egy pompás UFA-film a Hungáriában.) Egy csinos, ötletes manikűrslány a film főszereplője, aki véletlenül cséppen bele a világgazdasági konferenciába. Körülötte zajlik a politikai élet, híres diplomaták, vakmerő kalandorok bonyolítják a megbeszélések fonálát. E hatalmas forgatásban Kitty, az előkelő svájci szálló manikűrös kisasszonya szinte akaratlanul átveszi a primhégedű szerepét és valóságos irányítója lesz a világgazdasági konferenciának. Őt mindez nem érdekli, csupán Enthouent, a fiatal holland újságíró szeretőt meghódítani, aki Madame Irene Saroll búvkérbé kerül. Madame Saroll viszont kalandornő, aki az újságíró fel akarja használni terveinek. Sok bonyodalom és izgalom után végre sikerül rendezőhözni a dolgokat. Sir Horace, az angol miniszter segítségére siet Kittynek, akinek teljesül régi vágya: övé lesz a holland újságíró... Dióhéjban ennyi a Hungária legújabb filmjének a meseje. A filmet az UFA hozta forgalomba. Ritkán láttunk ilyen ötletes, kedves és üde német filmet. A rendezés nagyszerű, Michael Jary zenéje kitűnő, a szereplők remekelnek. Kittyt, a bűbajos Hanneloró Schróth játszotta. Ez a fiatal színésznő csupa üdőség, magával ragadó fiatalosság és lendület. Ragyogó! Paul Hörbiger egy hotelportást alakít tüneményesen. Méltó a női főszereplőhöz. De elsőrendű színész Fritz Odemar s a többi is mind. A „Kitty és a világgazdasági konferencia” című filmet kedden mutatta be a Hungária. A film nagy őszinte sikert aratott. Aki jól akar szórakozni, az okvetlen nézze meg a Hungária új műsorát.

A nagy keringő

Strauss János legszebb muzsikájával mátol a „METEOR”-MOZGÓBAN

SPORT

AZ NBB ALLASA

Felvidéki esport

1. SalBTC	19 17 1 1 81:16 35
2. DIMÁVAG	18 17 — 1 68:14 34
3. BSZKRT	19 11 5 3 68:35 27
4. SK Rusj	19 13 1 5 46:31 27
5. Özd	19 12 2 5 67:41 26
6. DVSC	19 9 4 6 46:36 22
7. Salg. SE	19 9 4 6 41:35 22
8. Perecs	19 8 5 6 30:24 21
9. BVSC	18 8 3 7 42:35 19
10. Ungvár	18 5 4 9 29:44 14
11. Losonc	19 4 6 9 25:44 14
12. Kassai SC	19 4 3 12 23:62 11
13. Beregszász	18 4 3 11 18:67 11
14. Nyíregyháza	18 3 4 11 17:43 10
15. Munkács	19 4 1 14 15:60 9
16. Fülek	30 3 2 25 10:39 8

SPORTHÍRMONDÓ.

Kerületi birkozóverseny Debrecenben. Április 7-én, vasárnap rendezik meg Debrecenben a DTE Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában a kerületi kerületi senior egyéni görög-római rendszerű birkozó bajnokságot. A kerületi kerület az utóbbi években igen nagy fejlődésről tett tanulságot, a versenyen a legjobb versenyzők indulnak és igen izgalmas küzdelemre van kilátás. A döntőmérkőzésekre délután 3 órakor kerül sor.

A DTE öklívívői indulnak Kassa város bajnokságáért. Kassa város öklívívői bajnokságát vasárnap rendezik meg. A visszatérés óta a debreceni öklívívők igen szoros baráti kapcsolatot tartanak

